

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLAGELSE REALSKOLE.

1860.

EFTERRETNINGER

OM

SLAGELSE REALSKOLE,

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGSPROVEN OG AARSPROVEN

DEN 12. OG 13. JULI SAMT DEN 19., 20. OG 21. JULI 1860.

UDGIVET

AF

K. H. SCHOW,

SKOLENS BESTYREK.

SLAGELSE.

C. J. Magnus' Bogtrykkeri.

Da jeg ved det indeværende Skoleaars Begyndelse, i April f. A., -- medens det endnu var uafgjort, om Skolen kunde gjøre Regning paa det yderligere aarlige Tilskud af 1000 Rd., som udfordredes for at indrette Skolen paa Afholdelse af Real-Afgangsprøven*) -- henvendte mig til Comiteen for Realskolen med Begjæring om Antagelse af en femte Lærer (med Naturhistorie som Hovedfag) og Ret til at oprette en ny Klasse, mødte jeg den beredvilligste Imødekommenhed. Det blev saaledes muligt at føre Underviisningen eet Aar videre og søge Skolens Maal naaet allerede iaar. Under 1ste November 1859 tilskrev jeg Cultusministeriet saaledes:

„Efterat Slagelse Realskole i det sidste Aar er undergaaet en Omorganisation, med Fordringerne i Bekjendtgjørelsen af 18de Sept. 1855 (om en Real-Afgangs-

*) Af Rigsdagen var bevilget et Tilskud af 500 Rd. aarlig, naar Slagelse Commune ydede et ligesaa stort Tilskud; det Halve af dette er overtaget af Sorø Amts Skolefond, efter Amsraadets Beslutning. Skolen aflægger herved sin Tak til de ærede Medlemmer af Slagelse Communalbestyrelse og af Sorø Amsraad for den Interesse, de have viist den fremadstræbende Anstalt.

examen) som Maal, idet Underviisningen er ført et Aar videre end tidligere, og Lærerkraefterne derhos ere blevne forøgede, tillader jeg mig nu at andrage paa, at den i Bekjendtgjørelsens § 9 anordnede Undersøgelse maa blive foretagen, og at der derefter maa indrømmes mig, som Skolens Bestyrer, Ret til med den behørig Virkning at afholde den ved bemeldte Bekjendtgjørelse anordnede Real-Afgangsprøve, saaledes at det bliver muligt for mig at afholde denne Prøve første Gang i Sommeren 1860.“

Under 27de Januar 1860 modtog jeg fra Ministeriet følgende Skrivelse:

„I behagelig Skrivelse af 1ste Novbr. f. A. har De som Bestyrer af Slagelse Realskole anholdt om, at der maa tilstaaes Skolen Ret til at afholde Afgangsexamen i Henhold til Bekjendtgjørelsen af 18de Sept. 1855.

I denne Anledning har Ministeriet under Dags Dato anmodet Underviisningsinspecteuren for de lærde Skoler og Professor Dr. A. Steen om i Forening at foretage den fornødne Undersøgelse af bemeldte Skole og at afgive Beretning til Ministeriet om dennes Udfald, hvorefter De vil modtage nærmere Underretning om, hvorvidt og for hvilket Tidsrum den ansøgte Tilladelse kan meddeles.

Næst at vedlægge en Extractgjenpart af Ministeriets Skrivelse af 12te Juni 1856 til Underviisningsinspecteuren, som indeholder de Regler, der indtil videre skulle gjælde med Hensyn til Gjennemførelsen af de i Bekjendtgjørelsen af 18de Septbr. 1855 §§ 7 og 9 indeholdte Bestemmelser, tilføier Ministeriet, at Undersøgelsen af Skolen vil finde Sted i Løbet af den anden Uge i Februar Maaned d. A.“

Den omtalte Extract-Gjenpart er saalydende:

„Til Gjennemførelsen af de i Bekjendtgjørelse af 18de Septbr. 1855 angaaende en Underviisningsplan for en særskilt Realunderviisning ved nogle af de lærde Skoler i Kongeriget Danmark og en Afgangsexamen for Realdisciple §§ 7 og 9 indeholdte Bestemmelser vil Ministeriet have fastsat følgende Regler til at gjælde indtil videre:

1) Til at forelægge Ministeriet Forslag til Opgaverne til den skriftlige Deel af den ved Bekjendtgjørelse af 18de Septbr. 1855 anordnede Afgangsexamen for Realdisciple ville i Overensstemmelse med samme Bekjendtgjørelses § 7 i Reglen tvende Sagkyndige blive anmodede af Ministeriet om at sammentræde med Underviisningsinspecteuren ved de lærde Skoler, og den Ene af disse blive valgt med Hensyn til den sproglig-historiske, den Anden for den mathematisk-physiske Side af Examen.

2) Naar der af private eller communale Skoler i Henhold til Bekjendtgjørelse af 18de Septbr. 1855 § 9 begjæres Bemyndigelse til at afholde Afgangsexamen for Realdisciple, vil den i denne Paragraph foreskrevne foreløbige Undersøgelse indtil videre blive at foretage af Underviisningsinspecteuren ved de lærde Skoler i Forening med en Mand, der nærmest har Sagkundskab og nogen Underviisningserfaring i mathematisk-naturvidenskabelig Retning, saaledes at Begge, hver Gang hiin Bemyndigelse ansøges, af Ministeriet committeres til — efter foreløbig at have gjort sig bekjendt med vedkommende Skoles Plan og Tilstand, saavidt samme kan skjønnes af trykte eller skriftlige Beretninger fra Skolen selv — paa Stedet selv at forvisse sig om Skolens Tilstand i det Hele i et saadant Omfang, som de selv finde fornødent og forsvar-

ligt (ved Overværelse af Underviisningstimer, ved Foretagelse af en og anden mundtlig eller skriftlig Prøve i een eller flere Classer i flere eller færre Fag, o. s. v. og ved Eftersyn af det ydre Underviisningsapparat), og til derpaa at afgive Beretning om Udfaldet af Undersøgelsen til Ministeriet tilligemed Erklæring, om der i det givne Tilfælde er Anledning til at tilstaae Bemyndigelsen og for hvilket Tidsrum. Kun i det Tilfælde, at begge Mænd paa Grund af Meningsforskjellighed, eller fordi de ansee en næiere Prøvelse af en Side af Underviisningen, med Hensyn til hvilken de ikke tiltroe sig selv den fornødne Indsigt, for ønskelig, andrage paa Tilforordningen af en Tredie, vil en Saadan af Ministeriet blive tilforordnet til Undersøgelsen.

3) Den i Bekjendtgjørelsen af 18de Septbr. 1855 § 9 foreskrevne vedblivende Control med Examens Afholdelse og de private Skolers Tilstand, hvis Bestyrere have erholdt Bemyndigelse til at afholde Afgangsexamen for Realdisciple, vil indtil videre i Reglen være at udføre af de tvende ovenfor under Nr. 1 ommeldte Underviisningsinspecteuren tilforordnede Mænd, saaledes at disse ved de private Skoler i Kjøbenhavn i Forening fungere som Examenscommissairer, og udenfor Kjøbenhavn, saafremt flere Skoler i Provindsbyerne faae Bemyndigelsen til at holde Afgangsexamen, dele Skolerne imellem sig, dog paa den Maade, at altid een Examenscommissair er tilstede ved hver Skole, og saaledes, at ved den Skole, hvor det ene Aar en Historiker eller Linguist har havt dette Hverv, næste Aar kommer en Mathematiker eller Physiker, samt at undtagelsesviis en Naturhistoriker kan opfordres til at deeltage i Examenscontrollen.

4) Med Hensyn til Controllen ved Afgangsexamen ved de private Skoler i det Enkelte bliver at iagttage:

a) Ved de skriftlige Prøver skal foruden det Tilsyn, som Skolebestyreren selv anordner, en af Examenscommissairen eller Examenscommissairerne antagen Opsynsmand være tilstede, i hvis Nærværelse den forseglede Opgave aabnes i Examenslocalet, efterat alle Examinander ere samlede, og som betegner enhver afleveret Udarbeidelse med sit Navn. Udgiften ved dette Tilsyn bestrides af Skolen. Naar kun een Mand fungerer som Examenscommissair, blive uden Undtagelse de censurerede Udarbeidelser i de Fag, i hvilke den tilstedeværende Examenscommissair ikke anseer sig competent til at censurere med, at indsende til Ministeriet, efterat Examen er tilende.

b) Ved den mundtlige Examen skal hver Prøve foruden af den examinerende Lærer censureres af en anden af Skolens Lærere og tillige enten af en Examenscommissair eller af en i Faget kyndig Mand udenfor Skolens Lærerpersonele, som Skolens Bestyrer dertil formaaer, og med hvis Valg Examenscommissairerne eller Examenscommissairen erklærer sig tilfreds. Dog forbeholder Ministeriet sig ved Examen, der afholdes ved Skolerne udenfor Kjøbenhavn, hvor Omstændighederne tilsige det, at bevilge nogen Lempelse med Hensyn til Forskriften om Tilstedeværelsen af en sagkyndig Censor udenfor Lærerpersonelet.“

Den i Ministeriets Skrivelse af 27de Januar ommeldte Undersøgelse af Skolen fandt Sted paa den angivne Tid, og under 30te Marts modtoges følgende Skrivelse fra Ministeriet:

„Efterat Man har modtaget Indberetning om Udfaldet af den i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 27de Januar sidstleden foretagne Undersøgelse af Slagelse Realskole, meddeler Ministeriet herved sin Tilladelse til, at der i bemeldte Skole, under Forudsætning af at De vedbliver at være sammes Bestyrer, foreløbig for et Tidsrum af 5 Aar og første Gang for indeværende Skoleaar, afholdes den ved Bekjendtgjørelse af 18de Septbr. 1855 anordnede Afgangsexamen for Realdisciple med samme Virkning som den, der afholdes for Realdisciple i de lærde Skoler, hvor særskilt Realunderviisning er indført. Alt under Iagttagelse af de i bemeldte Bekjendtgjørelse givne Bestemmelser for Examens Afholdelse, samt under Control af Examen og Skolens Virksomhed i det Hele, saaledes som denne ligeledes ved samme Bekjendtgjørelse er foreskrevet og ved Gjennemførelsen af Bekjendtgjørelsens Bestemmelser af Ministeriet ved Skrivelse til Underviisningsinspecteuren af 12te Juni 1856 er vedtaget i Enkelthederne at skulle skee. Desuden maa Ministeriet betinge denne Tilladelses Gyldighed af, at et fuldstændigt Apparat af physiske Instrumenter og Gjenstande for Underviisningen i Naturlære anskaffes til Skolen i det Omfang, som nærmere er betegnet paa den herhos vedlagte trykte Fortegnelse, der tillige indeholder, hvilke Forsøg der, som det Mindste, i Skolen bør være viste Disciplene, inden de indstille sig til den ovenmeldte Afgangsexamen. Fremdeles forbeholder Ministeriet sig at stille en lignende Betingelse med Hensyn til de naturhistoriske Samlinger, hvorom det Nærmere skal blive Dem meddeelt i sin Tid.

Inden Udgangen af hvert Aars Mai Maaned bliver

til Ministeriet at indberette, hvorvidt Afgangsexamen i det løbende Aar vil blive afholdt i Skolen og for hvilke Disciple, ligesom der fra Skolens Side bliver at paaagte, at der hver Gang betids inden Afholdelsen af den mundtlige Prøve efter Aftale med vedkommende Examenscommissair eller Examenscommissairer føies Anstalt til, at der ved hver enkelt Fagprøve kan være en Censor tilstede udenfor Skolens eget Lærerpersonele.

Med Hensyn til Characterberegningen bliver indtil videre at forholde i Overeensstemmelse med de i den i Gjenpart hosfølgende Skrivelse af 24de Juni 1856 derom givne Regler for Afgangsexamen for Realdisciple ved de lærde Skoler.“

Af de i Skrivelsen omtalte physiske Instrumenter eier Skolen den største Deel; for Anskaffelsen af det Manglende er der sørget, saaledes at Samlingen i det nye Skoleaar vil være fuldstændig.

Bestemmelserne med Hensyn til Characterberegningen ere følgende:

„Der gives 11 Specialcharacterer af indbyrdes lige Vægt og Værdi, nemlig for:

1. Dansk, 2. Tydsk, 3. Fransk, 4. Engelsk, 5. Historie, 6. Geographi, 7. Arithmetik med practisk Regning, 8. Geometri med geometrisk Tegning, 9. Naturlære, 10. Naturhistorie, 11. Skrivning og Tegning under Eet.

For de under Nr. 11 nævnte to Fag gives een Character for Skrivning og een for Tegning, og begge disse sammenlægges til een Character paa samme Maade som i andre Fag forskjellige Censorers Stemmer om Charac-

teren sammenlægges efter de for Afgangsexamen for de lærde Skoler gjældende Regler.

Den skriftlige Prøve regnes i Sprogene halvt imod den mundtlige (saa at der uddrages Middeltallet af den mundtliges Værdi sat to Gange og den skriftliges sat een Gang). I de matematiske Discipliner regnes den skriftlige Prøve i practisk Regning og Arithmetik tilsammen lige med den mundtlige arithmetiske (saa at Characteren for Arithmetik fremkommer ved at tage Characteren for den mundtlige Prøve to Gange, Characteren for den skriftlige Regneprøve og for skriftlig Arithmetik hver een Gang og deraf udtrage Middeltallet), og paa samme Maade Characteren for den skriftlige Prøve i Geometri og for geometrisk Tegning tilsammen lige med den mundtlige Prøve i Geometrien.

For Charactererne fastsættes med Hensyn til deres Sammenlægning til Hovedcharacteren samme Talværdier som for Charactererne ved den ved Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850 anordnede Afgangsexamen for de Studerende i de lærde Skoler, altsaa for Udmærket godt 8, for Meget godt 7, for Godt 5, for Temmelig godt 1, for Maadelig \div 7, for Slet \div 23.

For at bestaae Examen med Udmærkelse kræves Værdien af 6 Udmærket godt og 5 Meget godt, altsaa mindst 83 Points; for at bestaae Examen Værdien af 5 Godt og 6 Temmelig godt, altsaa mindst 31 Points.“

Til denne Prøve indstiller sig iaar Villiam Alexander Bertrand Christensen, Søn af Hr. Skovrider Christensen paa Birkenæsgaard, født den 9de April 1845, Discipel af Skolen siden October 1854.

Da det maatte ansees passende, at Skoleaarets Afslutning faldt sammen med Tiden for Afgangsprøvens Afholdelse, og da den lange Sommerferie helst bør falde efter det afsluttede Skoleaar, blev for Fremtiden Skolens Aarsprøve henlagt til den sidste Deel af Juli Maaned.

I Anledning af Læreren, Hr. Cand. theol. F. Lassens Befordring til Katechet i Korsør, var der ved Sammenskud af Disciple og Lærere indkjøbt et Taffeluhr, som overrakte Hr. Lassen den sidste Dag før Sommerferien af en af øverste Klasses Disciple, der bragte ham Skolens Tak for hans Virksomhed i Skolen og Lykønsning til hans nye Livsstilling.

Fra 1ste Septbr. 1859 ere Hr. Cand. theol. H. Garben og Hr. Cand. phil. Zahrtmann udnævnte til respective fjerde og femte Lærer ved Skolen.

Af Digteren, Conferentsraad Ingemann har Skolen modtaget en smuk og værdifuld Gave, bestaaende af Digterens samlede Værker. Gaven var ledsaget af følgende Skrivelse:

„Den høiere Realskole i Slagelse bedes at modtage disse Skrifter til venligt Minde om Forfatteren, som i Aarene 1800—1806 var Discipel i Slagelse lærde Skole og med kjærlig Erindring om hiin lykkelige Ungdomstid ønsker Fred, Lykke og Velsignelse over den gamle kjære Stad og den Skole, som nu der med forynget

Kraft virker for Bevarelsen af Folkeaanden og Folkelivet
i Danmark!

Sorø i Sommeren 1859.

B. S. Ingemann.“

Skolen paaskjønner med sand Taknemlighed denne
herlige Gave og er stolt af at eie et saadant Minde om
den danske Ungdoms Yndlingsdigter.

Underviisningens Gang og de forskjellige Klassers Standpunkt vil sees af følgende Udsigt over, hvad der er gennemgaaet i det forløbne Skoleaar. Det maa dog bemærkes, at dette Skoleaar har været ualmindelig langt, nemlig fra April 1859 til Juli 1860 (s. ovf. S. 9).

Forberedelsesklassen.

Lavalderen for Udgangen af denne Klasse er 8 Aar. Børnene optages helst i Sexaarsalderen, ogsaa aldeles uden Forkundskaber.

Til dansk Læsning er benyttet Borgens og Rungsdanske Læsebog 1ste Kursus, som af de Fremmeligere er læst heelt ud; Versene i Bogen ere lærte udenad, og adskillige Vers ere lærte ved at foresiges. I Slutningen af Aaret Afskrift paa Tavle efter Bogen. De Yngre og senere Indkomne bruge en Abcbog. Ved Fortælling og Gjenfortælling, Forklaringer og Samtaler stræber man at vække Børnenes Sands og udvide deres Forestillinger i Retning af de forskjellige Fag (Naturhistorie, Jordbeskrivelse osv.), som efterhaanden skulle optages i Underviisningen. I Skrivning læres foreløbig kun eet Alphabet (det engelske); Disciplene maae, for at opflyttes, være komne saa vidt, at de kunne skrive læselig Sammenskrift. I Regning have de Flinkere. i Hoved og paa Tavle, gennemgaaet de fire Regningsarter med ubenævnte Tal; de tilsvarende Tabeller ere lærte i smaa Lectier. I Sang er lært Text og Melodi til en

Deel lette Børnesange. To Timer ugentlig Legems-
øvelser.

Iste Klasse.

Lavalder for Udgangen 9 Aar. I denne Klasse be-
gyndes Bibelhistorie, Tydsk, Geographi, Natur-
historie og Tegning. I Begyndelsen gaaes der
meget langsomt frem. I Tydsk, som ogsaa i Moders-
maalet, befæstes reen Udtale ved Chorlæsning, naar
Lectien gives for. Det overholdes ved Fagene til Uden-
adlæren, at Læreren fortæller næste Dags Lectie, med
saadanne Tilføielser, som tjene til at gjøre Indholdet an-
skueligere. Naturhistorie læres uden Bog, saaledes
at Læreren til Foreviisningen af naturhistoriske Billeder
af Pattedyr og Fugle knytter Forklaringer og Fortællinger,
som næste Gang gjængives af Disciplene.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det gamle
Testamente; desuden ere nogle Psalmer lærte, de Frem-
meligere 15 Psalmer, de Øvrige færre. I Dansk er
gjennemlæst Borgens og Rungs Læsebog 2det Cursus; i
Forbindelse hermed Staveøvelser, hvortil 4 à 5 Linier
af Dagens Lectie ere foresatte; Vers ere lærte udenad
efter Krossings poetiske Læsebog 1ste Deel; hyppig Af-
skrift efter Bog eller af udenadlærte Vers. I Tydsk
er læst af Rungs Elementarbog de første 35 Sider og 8
Smaafortællinger; enkelte af Versene ere lærte udenad.
I Geographi er efter „Geogr. for smaa Børn“ Dan-
mark omhyggelig gennemgaaet; desuden er læst det
øvrige Europa, med Undtagelse af Østerrig og de tre
sydlige Halvøer. I Regning de fire Regningsarter med
ubenævnte og benævnte Tal; Hovedregning og Tabellæs-

ning. Sang i Forening med Forberedelsesklassen (s. o.)
Tegning efter Helsted's Tegnebog 1ste Hefte.

2den Klasse B.

Lavalder for Udgangen 10 Aar. Af nye Fag optages her: Historie, Engelsk og Musikkundervisning; Underviisningen i Religion udvides ved Optagelse af Katechismus; Naturhistorie læses efter Bog. Hvad der ved forrige Klasse er bemærket om Lectiernes Gjennemgang med Choralæsning og Fortælling, finder ogsaa Sted her og i den følgende Klasse.

I Religion er læst efter Balslev's Forklaring til Luthers Katechismus indtil 2det Hovedstykke; af Balslev's Bibelhistorie det nye Testamente og det gamle Testamente indtil Kongerne; nogle Psalmer. I Dansk er gjennemlæst Størstedelen af Borgens og Rungs Læsebog 3die Cursus; Vers efter Krossings poetiske Læsebog 1ste Deel; 2 Gange ugentlig Dictat (af noget forhen læst), som gennemses paa Skolen, saaledes at Læreren sætter Mærke ved Feilene, som Disciplene selv maae rette hjemme; Oplæsning af Ingemann's Værker. I Tydsk efter Rungs Læseb. for de lavere Kl. fra S. 30 -62; nogle af Versene bagi Bogen ere lærte udenad; efter Rungs „Det tydske Sprogs Bøiningsformer“ er læst Hjælpeverberne, den regelmæssige Conjugation og Pronominerne. I Engelsk er gjennemgaaet Listov's Elementar-bog mundtlig; ved Gjennemgangen er anvendt Choralæsning, og nogle Linier af Lectien ere givne for til Gjengivelse fra Dansk. I Historie efter Kofod's Historiens vigt. Begivenh. fra den Peloponnesiske Krig indtil Octa-

vian. I Geographi efter Thrige*) den naturlige Beskaffenhed af Afrika, Amerika og Australien samt Europas politiske Geographi, navnlig Nord- og Mellemeuropas. I Naturhistorie efter Lützens mindre Lærebog Fuglene, Krybdyrene, Padderne og Fiskene; Skolens Naturaliesamling og Afbildninger benyttes flittigt her som ved den hele naturhistoriske Underviisning. I Regning Reguladetri; Hovedregning og Tabellæsning. I Musyklære begyndes Nodelæsning efter Bulls kortf. Musyklære. Tegning efter trykte Fortegninger eller efter Læreren's Fortegninger paa den store Tavle.

2den Klasse A.

Lavalder ved Udgangen 11 Aar. Her optages af Nyt Fransk; de øvrige Fag fortsættes og udvides.

I Religion af Forklaringen t. Katech. forfra til den tredie Troesartikel; hele Balslevs Bibelhistorie; nogle Psalmer. I Dansk Borgens og Rungs Læsebog 3die Cursus (uden Forberedelse i Hjemmet); Vers efter Krossings poet. Læseb. 2den Deel; Dictat 2 Gange ugentlig, rettes som i 2den Kl. B: Oplæsning af Ingemanns Værker. I Tydsk af Rungs Læseb. for de lavere Kl. S. 83—137; Rungs Det tydske Sprogs Bøiningsformer, med Forbigaaelse af Kjønslæren og de uregelmæssige Verber; hver Uge en Dictat, for de Ringere hyppigst Afskrift efter Bogen. I Engelsk Repps English stories til S. 58; af Listovs Elementarbog de danske Stykker over-

*) I denne Klasse benyttes næste Aar Geogr. for smaa Børn, som i den følgende Klasse afløses af Rimstads mindre Geographi, der beholdes gennem hele Skolen.

satte paa Engelsk. I Fransk Borrings Manuel forfra til L'enfant perdu; Lectien gjennemgaaes ved Chorlæsning og Oversættelse, og det fordres strengt, at Disciplene kjende Betydningen af de enkelte Ord; en Deel af Gloserne bagi Bogen ere lærte udenad; mundtlig ere Hjelpeverberne og Pronominerne indøvede. I Historie efter Kofods Hist. vigt. Begivenh. Middelalderen og den nyere Tid indtil Trediveaarskrigen. I Geographi efter Rimestads mindre Geogr. Indledningen og Nord-, Øst- og Vesteuropas politiske Geogr. I Naturhistorie efter Lützens mindre Lærebog Fuglene, Krybdyrene, Padderne, Fiskene og Insecterne. I Regning Reguladetri og Begyndelse af Brøksregning. I Musiklære og Tegning Fortsættelse fra forrige Klasse.

3die Klasse B.

Lavalder ved Udgangen 12 Aar. Her begynder Underviisningen i Mathematik med Arithmetiken, hvorved der væsentlig lægges Vind paa Færdighed i Anvendelse af de fire Regningsarter med Bogstavstørrelser; der benyttes et kort Dictat, skikket til nøiagtig (ordret) Gjengivelse og til at vænne Disciplene til Stringents i Udtrykket. Gjennem Underviisning i Tegning forberedes Geometrien ved den her begyndende Geometrisk Tegning.

I Religion er læst af Balslevs Forklaring 1ste, 3die, 4de og 5te Hovedstykke; efter Müllers Bibelen i Udtog det nye Testamente til Løvsalernes Fest; nogle Psalmeverv. I Dansk Vers efter Krossings poet. Læsebog 2den Deel; Nordens Mythologi mundtlig gjennemgaaet til Gjenfortælling og belyst ved Oplæsning af en-

kelte Partier af Oehlenschlägers Nordens Guder; Stil hver Uge, bestaaende i Gjengivelse af noget Forelæst, selvvalgte Fortællinger med opgivet Æmne, lettere Beskrivelser, afvejlende med Dictat; nogle af Oehlenschlägers Tragedier, Digte af Baggesen o. Fl. ere benyttede til Oplæsning. I Tydsk af Rungs Læseb. for de lavere Kl. S. 129—220; det tydske Sprogs Bøiningsformer heelt gjennemgaaet; een Stil ugentlig efter Jürs og Rungs Materialier, hver Maaned en Dictat. I Engelsk Repps English stories S. 58—89; Grammatik efter Rosing; ugentlig Stil, som i Begyndelsen forud gjennemgaaes. I Fransk Lassens fr. Læseb. Nr. 31—79 og Nr. 94 og 95; af Formlæren efter Borrings Gram. Verberne, Pronominerne, Artiklen, Comparisonen og Talordene. I Historie efter Kofods Hist. vigt. Begivenh. den gamle Historie og Danmarks Historie. I Geographi efter Rimestads mindre Geogr. forfra til Mellemeuropa. I Naturhistorie Dyreriget efter Lützens mindre Lærebog. I Arithmetik efter Dictat de fire Regningsarter og Decimalbrøk. I Regning Brøksregning. Musiklære fortsættes (s. n.). Tegning, ogsaa geometrisk.

3die Klasse A.

Lavalder ved Udgangen 13 Aar. Af Nyt optages her Naturlære og Geometri. Danmarks Historie læses efter en udførligere Lærebog. Musiklære afsluttes med tostemmig Sang (i Forbindelse med 3die Kl. B.)

I Religion efter Balslevs Forklaring som 3die Kl. B; efter Bibelen i Udtog det nye Testamente til Indvielsens Fest; nogle Psalmevers. I Dansk som 3die Kl. B i de fælleds Timer; Stileopgaverne af lidt vanske-

ligere Natur. I Tydsk af Hjorts t. Læseb. pros. D. noget over 100 Sider; der lægges særlig Vægt paa god dansk Oversættelse; efter Hjorts større Gram. Formlæren; Stil eengang ugentlig efter Lorenzens Stileøvelser. I Engelsk af Repps English stories S. 75—142; Grammatik efter Rosings engl. Gram.; ugentlig skriftlig og mundtlig Stil. I Fransk Lassens fr. Læseb. fra Nr. 78 til Enden; hele Formlæren, de uregelmæssige Verber ere særlig fremhævede. I Historie efter Hist. vigt. Begivenh. den gamle og Middelalderens Historie; efter Allens Lærebog Danmarks Historie fra Enevoldsmagtens Indførelse til Enden. I Geographi efter Velschow forfra til Nederlandene samt Amerika. I Naturhistorie (fælleds med 3die Kl. B) Dyreriget efter Lützens mindre Lærebog. I Naturlære efter Holtens Naturens alm. Love forfra til Fordampning. I Arithmetik efter Dictat de fire Regningsarter, Decimalbrøk og Quadratsuddragning, gennemgaaet ved Overhøring og Øvelse paa Tavlerne. I Geometri efter Mundt indtil Udmaalning af Flader; istedenfor visse Partier af Bogen (f. Ex. om parallelle Linier, om Proportioner) er givet et kortere Dictat; der lægges Vægt paa ordret Gjengivelse af Definition og Sætningens Overskrift; først lidt efter lidt stiger Fordringen til Correcthed i Beviset. I Regning Brøks- og Rentesregning. Musyklære afsluttes. Tegning, meest geometrisk.

4de Klasse.

Denne Klasse er toaarig og afsluttes med Real-Afgangsprøven („den strengere Grad“). Lavalderen ved Udgangen er saaledes 15 Aar. Naturhistorien optager af

Nyt Plantelæren, som gjennemgaaes i Sommermaanederne, da levende Planter kunne have ved Haanden; under Lærerens Anviisning gjøres oftere botaniske Excursioner. Under Naturlæren gives en Udsigt over de chemiske Grundstoffer. I Tydsk (for Fremtiden ogsaa i Engelsk og mulig i Fransk) er maanedlig læst Endeel udenom, efter frit Valg, som cursorisk Læsning, for at fremme Sprogfærdigheden.

I Religion efter Herslebs st. Bibelh. Udsigt over det gamle og nye Testaments Bøger og Apostlenes Historie; Kirkehistorien efter Mørk Hansens kortf. Læreb., udvidet ved mundtlig Fortælling. I Dansk Oplæsninger af danske Forfattere (Holberg, Ewald, Wessel, Baggesen, Oehlenschläger) som Grundlag for litterærhistoriske Meddelelser; af det Oplæste ere Stykker dicterede til Udenadlæren; Flors danske Sproglære er gjennemgaaet; Afhandlinger over kulturhistoriske, naturhistoriske, geographiske og lignende Ænner, som staae i nærmere eller fjernere Sammenhæng med Skolefagene. I Tydsk Schillers Wilhelm Tell og af Hjorts st. t. Læseb. 3die Curs. c. 100 S.; det Vigtigste af Syntaxen efter Bruuns tydske Gram.; hver Uge Stiil med Omstiil; Udenomslæsning (s. o.). I Engelsk Repps English stories S. 75—162 og 15 Capitler af the vicar of Wakefield; mundtlig og skriftlig Stiil hver Uge. I Fransk af Fistaines fr. Læseb. forfra til S. 58 og S. 79—94; Formlæren indøvet, ogsaa ved Analysering. (Det ældre Hold af Læsebogen til S. 210 og hele Grammatiken, med Forbigaaelse af enkelte Afsnit af Syntaxen). I Historie Hist. vigt. Begivenheder heelt igjennem (de Yngre til den franske Revolution); Danmarks Historie efter Allens Lærebog. I

Geographi efter Velschow hele Bogen, undtagen Rusland, Preussen, Tydskland, Holland, Belgien, England, Spanien, Portugal og Frankrig. I Naturhistorie Dyreriget repeteret efter Lützens mindre Lærebog, enkelte Afsnit gennemgaaede efter Drejer og Bramsens Læreb.; Plantelæren efter Drejer og Bramsen og med levende Planter. I Naturlære, efter Holtens Naturens alm. Love og med Forsøgene som Grundlag, til flydende Legemers Bevægelse; Johnstrups De chemiske Grundstoffer til de basedannende Grundstoffer. I Arithmetik Steens elementær Algebra heelt gennemgaaet og indøvet ved skriftlige Opgaver, meest paa Skolen. I Geometri Bergs Planimetri (3die Udg.) fra proportionale Linier til Enden, med enkelte Udeladelser; skriftlige Udarbejdelser. I Regning Selskabs- og Kjæderegning, sammensat Renteregning og i det Hele saadanne sammensatte Opgaver, som udvikle Tænksomheden og Opfindelses-Evnen. Tegning, deels Frihaands-, deels geometrisk Tegning (for det ældre Hold Projectionstegning).

Statistiske Meddelelser.

Antallet af Skolens Disciple er (den 1ste Juli) 75; i Aarets Løb ere indkomne 18, udgaaede 24, for Størstedelen efter Confirmationen (Een ved Dødsfald).

De ere fordeelte i følgende 7 Klasser:

4de Klasse med 4 Disciple.

3die	—	A	—	6	—	*)
—	—	B	—	8	—	
2den	—	A	—	17	—	*)
—	—	B	—	18	—	
1ste	—	—	—	13	—	*)
Forberedelsesk.	9	—	—	—	—	

Af disse ere 13 Udenbyes.

Efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling viser, i hvilke Fag og i hvormange Timer Underviisningen i 3die Klasse samt i 1ste og Forberedelsesklassen er under Eet for den samlede Klasse, idet disse Timers Antal er stillet i Midten paa den finere Streg; tilhøre og tilvenstre er angivet de for hver særskilte Timers Antal.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

	4. Kl.	3. Klasse.		2. Kl.	2. Kl.	1. Kl. Forb.	
		A	B	A	B	Kl.	
Religion og Bibelh.	2	2	2	2	2	2	
Modersmaalet	3	1	2	1	5	5	6 4
Tydsck	3	3	1	3	3	3	2
Engelsk	3	2	1	2	3	3	
Fransk	3	2	1	2	3		
Historie	3	1	1	1	2	2	
Geographi	2	2	2	2	2	2	
Naturhistorie	3		2	2	2	2	
Naturlære	3	1					
Mathematik	5	3		3			
Regning	2	2	1	3	3	4	5
Skrivning	1		2		2	3	5
Tegning	2		2		2	2	2
Musiklære og Sang			1		1	1	2
Gymnastik	1		2		2	2	2
	36	35	35	32	31	30	24

*) Samlede i nogle Timer.

Mellem Lærerne er Underviisningen saaledes fordeelt:

- Skolens Bestyrer underviser i Modersmaalet i 4de Kl., Mathematik i 4de Kl., 3die Kl. A og B, Tydsk i 4de Kl. og 3die Kl. A, Regning og Skrivning i 4de Kl.; 23 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. phil. Beck i Naturlære i 4de Kl. og 3die Kl. A, Geographi i 3die Kl. A og B, Regning i 3die Kl. A og B samt 2den Kl. A; 17 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. phil. H. Rosendahl i Engelsk og Fransk gennem alle Klasser, Tydsk i 2den Kl. B og 1ste Kl., Skrivning i 3die Kl.; 32 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. theol. E. Lassen i Modersmaalet i 3die Kl. A og B samt 1ste Kl. og Forberedelseskl., Religion i 3die Kl. A og B, 2den Kl. A og B, Historie i 4de Kl. og 3die Kl. A og B, Musiklære og Sang gennem alle Klasser; 33 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. theol. H. Garben i Modersmaalet i 2den Kl. A og B, Religion i 4de og 1ste Kl., Geographi i 4de Kl., Tydsk i 3die Kl. B og 2den Kl. A (til-lige Tydsk Stil med 3die Kl. A), Skrivning i 2den Kl. A og B, 1ste Kl. og Forberedelseskl.; 33 Timer ugentlig.
- Hr. Cand. phil. Zahrtmann i Naturhistorie gennem alle Klasser, Geographi i 2den Kl. A og B samt 1ste Kl., Historie i 2den Kl. A og B, Regning i 2den Kl. B samt 1ste og Forberedelseskl.; 30 Timer ugentlig.
- Hr. Maler Hansen i Tegning gennem alle Klasser; 9 Timer ugentlig.

Hr. Overvagtimester Schilling i Gymnastik gennem hele Skolen; 7 Timer ugentlig.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger:

Forberedelsesklassen.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 1ste Cursus, for Begyndere (6te Udgave). Den nye Psalmebog. En Regnetabel.

1ste Klasse.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Cursus (4de Udg.). Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel (6te Udg.). Rungs tydske Elementarbob. Balslevs Bibelhistorie. Den nye Psalmebog. Geographi for smaa Børn (1856). Et Atlas (helst Blankensteiners). Helsteds Tegnebob, 1ste Hefte. Hoffmanns Sangbob.

2den Klasse B.

Borgens og Rungs danske Læsebob, 3die Cursus. Krossings poetiske Læsebob, 1ste Deel. Rungs tydske Elementarbob (6te Udgave 1859). Rungs det tydske Sprogs Bøiningsformer. Listovs engelske Elementarbob (4de Udg.). Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Den nye Psalmebob. Geographi for smaa Børn (1856). Et Atlas. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (1856). Bergs Atlas over den gamle Verden. Lützens Begyndelsesgr. i Dyreriget. C. Bulls kortf. Musyklære.

2den Klasse A.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 3die Cursus.
 Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel (3die Udg.).
 Krossings Schema til dansk Sproglære (6te Udg.).
 Rungs tydske Læsebog for de lavere Klasser. Rungs
 det tydske Sprogs Boiningsformer. Materialier af
 Jürs og Rung. Listovs engl. Elementarbog. Repps
 English stories. Rosings engelske Grammatik. Bor-
 rings manuel de langue Française (8de Oplag, 1856).
 Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers
 Katechismus. Den nye Psalmebog. Kosods Historiens
 vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Kieperfs eller
 Bergs Atlas over den gamle Verden. Rimestads
 mindre Geographi (2den Udg.). Et Atlas. Lütken
 Begyndelsesgr. i Dyreriget. C. Bulls kortf. Musikkære.

3die Klasse B.

Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel. Rungs
 tydske Læsebog for de lavere Klasser. Rungs det
 tydske Sprogs Boiningsformer. Materialier af Jürs
 og Rung. Repps English stories. Rosings engelske
 Grammatik. Borrings manuel de langue Fran-
 çaise. Borrings franske Grammatik. S. Müller:
 Bibelen i Ud'og. Balslevs Forklaring til Luthers
 Katechismus. Den nye Psalmebog. Det Nye Testa-
 ment. Kosods Historiens vigtigste Begivenheder.
 Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Lütken
 Begyndelsesgr. i Dyreriget. Petits Lærebog i Botanik.
 C. Bulls kortf. Musikk.

3die Klasse A.

Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel. Hjorts

tydske Læsebog, pros. Deel. Hjorts større tydske Gram. (7de Udg.). Lorenzens tydske Stiløvelser. Repps English stories. Rosings engelske Gram. Fistaines Udv. Stykker til Overs. fra Dansk. Fistaines franske Læsebog. Borrings franske Gram. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Den nye Psalmebog. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Allens Danmarkshistorie (8de Udg.). Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgr. i Dyreriget. Petits Lærebog i Botanik. Mundts Geometri (nyeste Udg.). Steens elementær Algebra (1860). Holten: Læren om Naturens alm. Love.

4de Klasse.

Flors danske Sproglære (1858). Hammerichs Svenske Læsestykker. Goethes Götz v. Berlichingen. Hjorts tydske Læsebog, pros. Deel. De Ældre: Bruuns tydske Gram., de Yngre: Hjorts st. t. Gram. Lorenzens tydske Stiløvelser. The vicar of Wakefield. Repps English stories. Rosings engelske Gram. Fistaines Udvalgte Stykker til Overs. fra Dansk. Fistaines franske Læsebog. Borrings franske Gram. Mørk Hansens kortf. Kirkehistorie. De Ældre: Herslebs større Bibelhistorie, de Yngre: Bibelen i Udt. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Den nye Psalmebog. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Allens Danmarkshistorie. Velschows Geographi. Et Atlas. De Ældre: Drejer og Bramsens Kortfattet Lærebog i Zoologi og Botanik, de Yngre: Lützens Begyndelsesgr. i Dyreriget og Petits Lærebog i Botanik. De

Ældre: Bergs Geometri, de Yngre: Mundts Geometri (nyeste Udg.). Steens elementær Algebra. Holten: Læren om Naturens alm. Love. Johnstrup: De chemiske Grundstoffer.

Den skriftlige Deel af Afgangsprøven.

Onsdag d. 27de Juni 9—1 Udarbeidelse i Modersmaalet (fri Opgave); 4—8 Regning. Torsdag d. 28de Juni 9—1 Geometrisk Tegning; 4—8 Tydsk Stiiil. Fredag d. 29de Juni 9—1 Arithmetik; 4—8 Engelsk Stiiil. Løverdag d. 30te Juni 9—1 Udarbeidelse i Modersmaalet (Gjengivelse af et bekjendt Stof); 4—8 Geometri.

Den mundtlige Deel af Afgangsprøven.

Torsdag d. 12te Juli Kl. 11 Mathematik; Kl. 12 Naturlære; Kl. 12½ Naturhistorie; Kl. 5 Engelsk; Kl. 5½ Fransk. Fredag d. 13de Juli Kl. 9 Historie og Geographi; Kl. 5 Tydsk.

Den skriftlige Deel af Aarsprøven.

4de Kl. Løverdag d. 14de Juli 7—10 Dansk Stiiil I, 10½—1 Arithmetik, 3—5 Engelsk Stiiil, 5½—7½ Regning. Mandag d. 16de Juli 7—10 Dansk Stiiil II., 10½—1 Geometri, 3—5 Tydsk Stiiil, 5½—7½ Tegning.

3die Kl. A Løverdag d. 14de Juli 7—10 Dansk Stiiil, 10½—1 Tegning, 5—7 Regning. Mandag d. 16de Juli 7½—9½ Tydsk Stiiil, 10—12 Engelsk Stiiil, 5—7 Arithmetik.

3die Kl. B Løverdag d. 14de Juli 7½—10 Dansk Stiiil, 10½—1 Tegning, 5—7 Arithmetik. Mandag d. 16de Juli 7½—9½ Engelsk Stiiil, 10—12 Tydsk Stiiil, 5—7 Regning.

2den Kl. A Mandag d. 16de Juli 8—9 Retskrivning, 9—10 Tydsk Dictat, 10½—12 Regning, 12—1 Engelsk Dictat.

2den Kl. B Mandag d. 16de Juli 10—11 Retskrivning, 11—12½ Regning.

1ste Kl. Mandag d. 16de Juli 10½—12 Regning, 12—1 Retskrivning.

Prøveskrivning er udført i Aarets sidste Skrivetimer.

Den mundtlige Deel af Aarsproven.

(I de tidligere Klasser ere Disciplene deelte efter deres Navnebogstaver.)

4de Klasse.

(I 1ste Klassen Værelse.)

Torsdag den 19de Juli, 8—9 Tydsk; 4—5 Geometri; 5—6 Arithmetik.

Fredag den 20de Juli, 10—11 Engelsk; 11—12 Fransk; 12—1 Historie; 6—7 Religion.

Lørdag den 21de Juli, 8—9 Naturlære; 9—10 Naturhistorie; 10—11 Geographi.

3die Klasse A.

(I 2den Klasse A.'s Værelse.)

Torsdag den 19de Juli, 11—12 Tydsk; 4—5 Fransk; 5—6 Religion.

Fredag den 20de Juli, 8—9 Geometri; 9—10 Naturlære; 4—5 Historie; 5—6 Engelsk.

Lørdag den 21de Juli, 11—12 Naturhistorie; 12—1 Geographi.

3die Klasse B.

(I det sædvanlige Klasseværelse.)

Torsdag den 19de Juli, 8—9½ Tydsk; 9½—11 Geographi; 5—6½ Engelsk.

Fredag den 20de Juli, 8—9½ Fransk; 9½—11 Naturhistorie; 5—6½ Religion.

Lørdag den 21de Juli, 12—1½ Historie.

2den Klasse A, D—K.

(I 1ste Klassen Værelse.)

Torsdag den 19de Juli, 9—10 Fransk; 10—11 Dansk; 11—12 Historie.

Fredag den 20de Juli, 8—9 Tydsk; 9—10 Religion; 4—5 Engelsk; 5—6 Naturhistorie.

Lørdag den 21de Juli, 11—12 Musiklære; 12—1 Geographi.

2den Klasse A, P—V.

(I det sædvanlige Klasseværelse.)

Torsdag den 19de Juli, 8—9 Engelsk; 9—10 Religion; 10—11 Naturhistorie.

Fredag den 20de Juli, 10—11 Musiklære; 11—12 Historie; 6—7 Fransk.

Lørdag den 21de Juli, 8—9 Dansk; 9—10 Tydsk; 10—11 Geographi.

2den Klasse B, B—J.

(I 3die Klasse B's Værelse.)

Torsdag den 19de Juli, 11—12 Religion; 4—5 Geographi.

Fredag den 20de Juli, 11—12 Dansk; 12—1 Engelsk; 4—5 Historie.

Lørdag den 21de Juli, 8—9 Naturhistorie; 9—10 Tydsk.

2den Klasse B. 1.—w.

[I det sædvanlige Klasseværelse.]

Torsdag den 19de Juli, 12—1 Engelsk; 1—2 Historie.

Fredag den 20de Juli, 8—9 Geographi; 9—10 Tydsk; 10—11 Dansk; 6—7 Naturhistorie.

Lørdag den 21de Juli, 9½—10½ Religion.

1ste Klasse.

[I 2den Klasse B's Værelse.]

Torsdag den 19de Juli, 6—7½ Naturhistorie.

Fredag den 20de Juli, 12—1½ Geographi; 4—5½ Religion.

Lørdag den 21de Juli, 8—9½ Dansk; 10½—12 Tydsk.

Forberedelsesklassen.

[I 2den Klasse B's Værelse.]

Fredag den 20de Juli, 11—12 Dansk.

Lørdag den 21de Juli, 1—2 Regning.

Liste over Udfaldet vil være fremhængt paa Skolens Gang fra den 25de Juli.

Til at overvære de mundtlige Prøver indbydes Disciplenes Forældre eller Værger og Enhver, som har Interesse for Skolen.

Nye Disciple prøves Mandag den 23de Juli Kl. 10 eller Onsdag den 22de August Kl. 10.

Torsdag den 23de August Kl. 8 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.

1860.